

**SOSIAALI- JA TERVEYDENHUOLTOHENKILÖSTÖN RIITTÄVYYDEN JA
SAATAVUUDEN TYÖRYHMÄ****Aika** To 18.8.2022 klo 12.00-15.00**Paikka** Microsoft Teams -kokous**Osallistujat**

	Satu Koskela, osastopäällikkö, STM (pj.)	(x)
	Jaska Siikavirta, johtaja, STM (varapj.)	(-)
	Kimmo Tarvainen, ylilääkäri, STM	(x)
	Satu Karppanen, neuvotteleva virkamies, STM	(x)
	Laura Lindeman, johtava asiantuntija, TEM	
(-)		
	sij. Satu Salonen, erityisasiantuntija, TEM	(x)
	Johanna Slaney, neuvotteleva virkamies, TEM	(x)
	Anne Ekroth, opetusneuvos, OKM	(x)
	Sanna Hirsivaara, opetusneuvos, OKM	(x)
	Piia Pekola, erityisasiantuntija, VM	(x)
	Markku Jalonen, toimitusjohtaja, KT	(-)
	Henrika Nybondas-Kangas, neuvottelupäällikkö, KT	Poistui klo 13.25.
(x)		
	Arja Laitinen, johtaja, Hyvinvointiala HALI ry	(-)
	sij. Tuomas Mänttari, työmarkkinajohtaja, HALI ry	(x)
	Marina Lampinen, johtaja, HALI ry/Mehiläinen Oy	(x)
	Maria Löfgren, toiminnanjohtaja, JUKO ry	
(-)		
	Laura Lindholm, varapuheenjohtaja, JUKO ry	(x)
	Millariikka Rytönen, puheenjohtaja, Tehy ry	(-)
	sij. Pipsa Allén, 2. varapuheenjohtaja, Tehy ry	(x)
	Silja Paavola, puheenjohtaja, SuPer	(-)
	sij. Jussi Salo, kehittämisjohtaja, SuPer	(x)
	Jonna Voima, puheenjohtaja, Jyty ry	(-)
	Päivi Niemi-Laine, puheenjohtaja, JHL ry	(-)
	sij. Anne Ranta, työelämäasiantuntija, JHL ry	(x)
	Marjo Orava, johtajaylihoitaja, Pohjanmaan hyvinvointialue	(x)
	Teppo Heikkilä, sote-hankejohtaja, hallintoylilääkäri, HUS	
(x)		
	Taru Kuosmanen, sosiaali- ja terveystalouden palvelualueen johtaja, Tampereen kaupunki	(-)
	Tarja Myllärinen, sote-muutosjohtaja, Kuntaliitto	(x)
	Taina Mäntyranta, lääkintöneuvos, STM	(x)
	Juha Luomala, sosiaalineuvos, STM	(x)

	Kaisa Halinen, lääkintöneuvos, STM	(x)
(x)	Päivi Nygren, neuvotteleva virkamies, STM	
	Tia-Maria Kirkonpelto, erityisasiantuntija, STM	(x)
	Terhi Tevameri, sote-alan kehittämisasiantuntija, KEHA-keskus	(x)
	Kutsuttuna:	
(x)	Katri Niskanen, johtava asiantuntija, TEM	

1. Kokouksen avaus ja edellisten kokouksien muistioiden hyväksyntä

Puheenjohtaja avasi kokouksen klo 12.03. Hyväksyttiin edellisten kokousten muistiot.

2. Tilannekatsaus ajankohtaisiin valmisteluihin

Taina Mäntyranta kertoi ohjelmaa koskevista ajankohtaisista valmisteluista. Tuotiin tiedoksi, että tehdään seuraavat muutokset työryhmän asettamispäätökseen, kun ne ovat kaikki tarkentuneet. Työryhmän puheenjohtaja Satu Koskela jää syyskuun alusta opintovapaalle ja työryhmän uusi puheenjohtaja vahvistuu myöhemmin. Työryhmän varsinaiseksi jäseneksi nimetään Tehy ry:n 2. varapuheenjohtaja Pipsa Allén Tehy ry:n puheenjohtaja Millariikka Rytkösen sijaan. Rytkönen nimetään Allénin varajäseneksi.

Sekä työryhmän varsinainen jäsen johtava asiantuntija Laura Lindeman että varajäsenensä erityisasiantuntija Pipa Turvanen ovat siirtyneet uusiin tehtäviin. Heidän sijaan ohjelmavalmisteluun ja työryhmään liittyvät mukaan työ- ja elinkeinoministeriöstä erityisasiantuntija Satu Salonen ja johtava asiantuntija Katri Niskanen.

Mäntyranta kertoi sote-ministerityöryhmän kesäkuun kokouksesta. Tuotiin tiedoksi, että ministerityöryhmä vaikutti olevan ohjelmatyöhön kokonaisuutena tyytyväisiä. Kokouksessa esiteltiin tietopohjan kokonaisuutta sekä Hyvän työn edellytysten -ohjelmaa siten kuin työryhmän kesäkuun kokouksessa käsiteltiin. Lisäksi keskusteltiin hoiva-avustajista ja Valviran uudesta ohjeistuksesta.

Mäntyranta taustoitti myös TAE2023-valmistelun tilannetta. Sosiaali- ja terveysministeriö on toistanut keväällä tehdyn ehdotuksen, jonka liitteenä on laaja suunnitelma vuosille 2022-2023 sekä alustava vuosille 2024-2027. Käytiin keskustelua ohjelmavalmistelun edistämisestä. Todettiin, että alatyöryhmillä on myös ehdotuksia, joita on mahdollista viedä eteenpäin myös ilman rahoitusta. Keskustelussa nousi esille myös työryhmän toimenpiteisiin liittyvät yksimielisyydet ja erimielisyydet. Puheenjohtaja kertoi, että työryhmän erilaiset ja erimieliset näkemykset on välitetty tietoon ministerityöryhmälle.

Lopuksi tuotiin myös tiedoksi heinäkuussa julkaistu EU-mietintö aiheesta ["Kohti hoivatyötä koskevia EU:n yhteisiä toimia"](#).

Päätös:

- Merkittiin tiedoksi.

3. Osaamisen varmistaminen

Juha Luomala, Sanna Hirsivaara, Satu Karppanen ja Satu Salonen esittelivät strategista kärkeä koskien Osaamisen varmistamista.

Käytiin ensin keskustelua [koulutusmääristä ja koulutuksen kehittämisestä](#). Luomala ja Hirsivaara esittelivät ja kävivät alkuun läpi koulutusmäärien tilannetta eri sote-ammattihenkilöiden osalta. Luomala jatkoi, että olisi tärkeää pystyä laatimaan kokonaiskuva nykyisistä koulutusmääristä kaikilla koulutustasoilla. Todettiin, että hoiva-avustajakoulutuksen riittävyys, yhdenmukaisuus ja tasalaatuisuus ovat tärkeää varmistaa.

Luomala kertoi, että tarvitaan laajaa yhteistyötä koskien sote-järjestämislain asetusta täydennyskoulutuksen toteuttamisesta kaikille sote-ammattiryhmille. Alatyöryhmän keskusteluissa on ollut valmisteilla mallit eri ammattiryhmien nopeille täydennyskoulutuksille sote-alalle palaaville sote-ammattihenkilöille. Luomala jatkoi, että osa alatyöryhmän muista toimenpiteistä on enemmän informaatio-ohjaukseen ja pidemmän aikavälin toimiin liittyviä.

Anne Ekroth toi esille, että lähihoitajien osalta löytyy tarkat tiedot Opetushallinnon tilastopalvelu Vipusesta. Ekroth lupasi toimittaa nämä sihteeristölle. Teppo Heikkilä toi puheenvuorossaan esille, että sekä lääkäri- että sairaanhoitajakoulutuksen osalta nykyinen peruskoulutus ei anna riittävää valmiutta toimia kaikissa mahdollisissa tehtävissä työmarkkinoilla. Heikkilä korosti, että olisi tärkeää voida tulla työelämään johonkin tiettyyn tehtävään hyvällä osaamisella ja samanaikaisesti varmistaa koko työuran jatkuvan oppimisen edellytykset.

Keskustelussa nousi esille toive tarkentaa opiskelijatyömäärien prosessia. Lisäksi todettiin, että on paljon reunaehdoja, jotka pitkälti sanelevat koulutusmäärien lisäämistä ja nykytilan muodostaminen on koulutusteemaan liittyen olennaista.

Satu Karppanen esitteli [työnjaon ja tehtävärakenteen kehittämistä](#). Aiheeseen liittyen alatyöryhmä on tehnyt paljon erilaisia ehdotuksia, kuten sosiaalityöntekijöiden ja sosionomien välinen työnjako. Alatyöryhmän ehdotukset ovat kuitenkin enemmän keskittyneet iäkkäiden palveluiden ympärille ja siihen ehdotukset keskittyvätkin monin osin. Yksi näistä on hoiva-avustajakysymys, johon suurin lisäyspotentiaali kohdistuu. Karppanen täydensi, että alatyöryhmässä tunnustetaan kuitenkin tärkeäksi se, että eri ammattiryhmiä hyödynnetään ja henkilöstö on mahdollisimman monipuolinen ja vastaa asiakkaiden palvelutarpeisiin.

Käydyn keskustelun osalta todettiin, että työryhmän näkemys ei ole yksimielinen siitä, että hoiva-avustajien määrää tehostetun palveluasumisen yksiköissä lisättäisiin. Käydyn keskustelun pohjalta sovittiin, että toimenpiteisiin täydennetään hoiva-avustajien koulutuksen lisäämisestä, kun asia on

täsmentynyt. Lisäksi täsmennetään eri ammattilaisten välistä työnjakoa, kuten suoravastaanotot. Todettiin, että osa toimista saattaa edellyttää säädösmuutoksia.

Sanna Hirsivaara toi lisäksi esille, että olisi tärkeää tuottaa keskustelun edistämiseksi kuvaus mitoituksiin liittyvistä normihierarkioista; mikä mitoituksiin ja ammatillisiin kelpoisuuksiin liittyvistä asioista tulevat lainsäädännöstä, kilpailutuskäytännöistä, valvontaviranomaiselta ja missä määrin toimintayhteisön kulttuurista.

Satu Salonen esitteli valmistelua koskien kansainvälistä rekrytointia. Tuotiin tiedoksi, että useissa sosiaali- ja terveysalan ammattiryhmissä ulkomaisen työvoiman osuus on vähäistä. Salonen sanoi, että teeman ympäriltä puuttuu yhtenäinen tietopohja, ja yhtenä tavoitteena alatyöryhmässä onkin, että pystyttäisiin muodostamaan yhteinen näkemys siitä, missä määrin työvoiman tarpeeseen voidaan vastata koulutus- ja työperäisen maahanmuuton kautta. Samoin tavoitellaan näkemystä siitä, minkä verran henkilöstöä tavoitellaan EU- ja ETA-alueelta ja kolmansista maista.

Salonen kertoi, että toteutussuunnitelmaa laillistusprosessin ja sitä tukevan pätevyitysmenkoulutuksen kehittämiseksi ja vakinaistamiseksi esitellään lokakuussa valtiosihteeriryhmässä. Lisäksi kansainvälisten parhaiden käytänteiden esikuva-analyysi valmistuu syyskuussa. Lähtömaakoulutuspalvelutuotteen käynnistäminen ja vakinaistaminen EU/ETA-alueella otetaan käyttöön syksyllä.

Salonen jatkoi, että valmistelussa on myös käynnistää työnvälityspalvelun kehittämishanke rekrytointiin kolmansista maista keväällä 2023. Samoin käynnistetään tunnustelut kahdenvälisistä sopimuksista kansainväliseen työnvälitykseen 1-2 kolmannen maan kanssa. Lisäksi selvitetään kielitaitovaatimuksia ja tarvetta sekä mahdollisuuksia valtakunnalliseen kielikoulutukseen sekä kielitestimahdollisuuksien lisäämiseen.

Päätös:

- Työryhmä osaltaan linjasi jatkovalmistelua Osaamisen varmistamisen osalta, minkä mukaisesti alatyöryhmät jatkojalostavat toimenpide-ehdotuksia. Valmistelu viedään myös käydyn keskustelun mukaisesti ohjausryhmänä toimivan sote-ministerityöryhmän kokoukseen syyskuussa.

4. Hyvän työn edellytykset

Taina Mäntyranta esitteli Hyvän työn edellytyksiä koskevaa ajankohtaista valmistelua. Kokonaisuuden keskiössä on selvittää ja kuvata keinoja, joilla voidaan toteuttaa hyvän työn edellytyksiä sote-alalla. Tuotiin tiedoksi, että kokonaisuutta on hieman työstetty eteenpäin ja kartoitusta aloitettu. Myös Työterveyslaitoksen kanssa on varattu palaveri, jotta voidaan osaltaan käydä keskustelua eri toimijoiden tekemän työn systemaattisesta kokoamisesta.

Päätös:

- Merkittiin tiedoksi.

5. Tietopohja-analyysi ja ennakointi

Taina Mäntyranta esitteli tietopohja-analyysin ja ennakointityön ajankohtaista valmistelutilannetta. Tietopohjaa koskeva esiselvitys valmistui kesän alussa ja se on julkaistu ohjelman sivustolla <https://stm.fi/sotehenkilosto/tietopohja>. Esiselvityksen saattaminen STM:n julkaisuksi on myös työn alla.

Tuotiin myös tiedoksi, että ennakointia koskeva työpaja järjestetään 13.10. ja tilaisuuteen kutsutaan kaikki ohjelmavalmistelussa mukana olevat.

Päätös:

- Merkittiin tiedoksi.

6. Muut asiat

Puheenjohtaja toi tiedoksi, että strateginen kärki koskien työn vaikuttavuuden parantamista käsitellään seuraavassa syyskuun kokouksessa.

Työryhmä kiitti opintovapaalle siirtyvää työryhmän puheenjohtaja Satu Koskelaa tähänastisesta yhteistyöstä.

7. Seuraava kokous ja kokouksen päättäminen

Työryhmän seuraava kokous on torstaina 22.9. klo 12-15. Puheenjohtaja päätti kokouksen klo 14.30.